

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrto leta 250.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrtoletne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

St. 74.

V Gorici. v soboto dne 14. septembra 1912.

Leto XIII.

Evharistični kongres na Dunaju.

S prihodom papeževega delegata Van Rossum-a na Dunaj so se pričele v torek dne 10. t. m. slavnosti XXIII. svetovnega evharističnega kongresa. Ob 3 in 15 minut se je pripeljal dvorni vlak s kardinalom na Dunaj. Na kolodvoru ga je pričakoval kot zastopnik dvora grof Černin in cesarski namestnik. S kolodvora se je peljal v mesto, povsod pozdravljen od neštete množice. Na Ringu pred dvorno opero je bil postavljen krasen šotor za sprejem. — Tam so pričakovali delegata kardinal dr. Nagl, papežev nuncij Scapinelli in župan dr. Neumayer. Vse na okrog je bilo natlačeno najizbranejšega občinstva, nebroj gospodov in dam iz najfinjših krogov. Od tu do cerkve sv. Štefana je tvorila dunajska in inozemska duhovščina veličasten špalir. V šotoru je pozdravil prvo delegata kardinal dr. Nagl v latinskem in nemškem jeziku in nato dunajski župan, ki je omenjal, da so bili Dunajčani od nekdanjih hrabri bojovníki za krščanstvo. Od tu se je odpeljal kardinal Van Rossum v cerkev sv. Štefana in potem v cesarski dvor, kjer so ga sprejele dvorne šarže.

V sredo dne 11. zjutraj je bil na škofijskem dvoru velik sprejem, katerega se je vdeležilo na tisoče ljudi vseh stanov in vseh narodnosti. Cesar Franc Jožef je obiskal popoldan papeževega legata v njegovih prostorih in se mudil dalje časa pri njem.

V rotundi je bil popoldan odprt pravi kongres; otvoril ga je škof na umurski Heyeln. Zastopnik našega cesarja je nadvojvoda Peter Ferdinand. Otvoritve se je vdeležilo več nadvojvodinj, ministri Hussarek, Dlugosz in Zaleski, cesarski namestnik, župan itd. itd. Škof Heyeln je pozdravil zborovalce in povdarjal, da bo dunajski kongres po svoji veličastnosti prekosil prejšnje in gotovo obrodil tudi obilo koristi. Posebno se je zahvalil cesarju za protektorat, ki je dal kongresu še prav posebno slavnostni pečat. S tem svojim čiš-

nom si je pridobil sivolasi avstrijski vladar še večje spoštovanje kot ga je že do sedaj užival pri vsem katoliškem svetu. Tem besedam je sledilo burno in živo pritrjevanje. Nato je prebral monsignor Merinski papežovo pismo, ki je naslovljeno na kardinala Rossum. Papež pravi v svojem pismu, da bi rad osebno prisostvoval velikanskim slavnostim, ki se vrše na Dunaju. Vse-li ga, da se je zbralo toliko in toliko tisoč dobrih kristjanov, ki skušajo tu svojo vero še okrepiti in postati še boljši. Čednost je treba še posebej povdariti. Prerogovanje, ki izvira iz milosti božje naj ne vpliva le na privatno ampak tudi na javno življenje. Za mladino je treba posebno skrbeti, kajti ravno na to preži največ sovražnikov, ki jo hočejo odvrniti od prave poti. Pismo sklepa z apostolskim blagoslovom cesarju in vsem vernim udeležencem.

Nato je govoril kardinal Van Rossum, papežev delegat. Povdaril je posebno, da je sv. Evharistija središče vsega nabožnega življenja in kot vzgled pravega katoličana je postavil našega presvitlega cesarja. Omenil je potem marsikaj iz zgodovine dunajskega mesta, turške napade in poboje in sklenil z besedami: Ako hočemo ostati krepko ljudstvo, krepka država, mora biti naše privatno in javno življenje napolnjeno z verskim duhom.

Nato je sledil pozdrav kardinala Nagl-a, ki je povdarjal, da kongres ni ma s politiko nikakega stika, ampak je čisto cerkvena in verska stvar.

Minister za uk in bogočastje Hussarek se je dotaknil v svojem govoru tudi nekaterih zgodovinskih dogodkov in sklepal potem na sedanost. Kakor smo stali trdno enkrat, tako stojmo še sedaj. Njegov govor je bil burno pozdravljen in glasno aplavdiran.

Kot zadnji pri otvoritveni seji je govoril deželni glavar kranjski dr. Šusteršič. Oprt na biblijske besede: »Vzemite in jejte« je razvil govornik svoje misli o važnosti sv. Evharistije ne le za navadnega, skromnega človeka, ampak tudi za inteligenco, ki ravno v današnjih nemirnih in razburkanih časih potrebuje trdne duševne opore. Mir

in luč nam bodi vsem, kakor želi to cerkev umrlim vernikom; mir v srcu in luč v glavi. Ko je govornik končal je sledilo burno in dolgotrajno odobravanje. — Predsednik je nato sklenil zborovanje.

Zvečer je bila soareja v dvorani Augarten, katere se je vdeležilo nebroj najvišjih osebnosti, plemstva in duhovščine. Zvečer ob 8h je bila pri sv. Štefanu velika cerkvena slovesnost, pri kateri je govoril v izbranih besedah škof iz Linca dr. Hittmair. — Okoli 9 ure je končalo sveto opravilo, ki bo marsikomu ostalo za vedno v spominu.

Drugi dan 12. sept. je bilo po vseh dunajskih cerkvah sv. obhajilo. V dvorni kapeli je pristopil k mizi Gospodovi cesar in z njim vsi na Dunaju bivajoči člani cesarske hiše.

Popoldan se je vršilo drugo slavnostno zborovanje, ki je bilo enako mnogoštevilno obiskano kot prvo. Prvi je nastopil kot govornik dr. Bugatto in govoril o Patru Marku d'Aviano (12. sept. 1683.). Drugi govornik je bil ameriški generalni vikar Rainer, ki živi že čez 40 let v Ameriki. Obdelal je koncil v Tridentu in povdaril, da je že tam priporočeno za vernike pogosto prejetje sv. obhajila, da torej tozadevni odlok Pija X. ni nikaka »novotarija«, kakor to trde verski nasprotniki. Sledila sta še govora patra Andlau in dr. Donders o pomenu sv. Evharistije in o telesnem in duševnem kruhu našega delavstva.

Tega zborovanja se je vdeležil tudi nadvojvoda Franc Ferdinand s soprogo in veliko število drugih nadvojvod in princezinj. Papežu je bil odposlan sledeči telegram: 10 kardinalov, okoli 150 škofov in nešteto duhovnikov in vernikov, zbranih na evharističnem shodu pod protektoratom cesarja Franca Jožefa, udano poslušajo opomine Vaše Svetosti in obljubljajo svojo otroško poslušnost. V sv. Evharistiji skritega Kristusa prosijo iskreno, da Vašo Svetost obvaruje, da Vam da življenje in zdravje na zemlji in ne dopusti, da bi prišli v roke sovražnikov. Za svojega vzvišenega protektorja in njegovo presvetlo

hišo in za vse pa prosijo ponižno apostolski blagoslov. — Podpisan je kot odpošiljatelj kardinal Van Rossum.

Razne sekcije so imele v popoldanskih urah svoja zborovanja po dunajskih cerkvah, ki so bile vse natlačeno dobro obiskane. Večerno cerkveno slovesnost je opravil mariborski škof eks-celencia dr. Mihael Napotnik ob obilni asistenci duhovščine in pobožnega ljudstva.

Tretji dan t. j. v petek 13. t. m. je bila slavnostna sveta maša zjutraj pri Sv. Štefanu. Sveto opravilo je opravil nadškof iz Pariza kardinal Amette. Med mnogobrojnimi občinstvom se je vdeležil te sv. maše tudi kardinal dr. Nagl, nadvojvoda Peter Ferdinand in princ Elija Parmski. — Na dvoru se je vršila ta čas sv. daritev rumunsko-katoliškega obreda, katero je opravil grško-katoliški nadškof dr. Mihalyi. Deževalo je grozovito, a vse to ni motilo vernega ljudstva, ki se je v velikem, impozantnem številu vdeležilo sv. maše.

Nato je sledil v cerkvi posvet o dušebrištvu v velikih mestih. Odsek je vodil mestni župnik Schabl, kot prvi govornik je nastopil pater Pellerin, ki je razložil pomen pridige kot del sv. maše.

V vrtu Schwarzenbergove palače je bilo ta dan zjutraj tudi obhajilo za otroke. Obhajanih je bilo okoli 6000 šolskih otrok. V zato napravljene šotoru je služil sv. mašo sam kardinal Van Rossum. Sv. daritvi so prisostvovali nadvojvodinja Marija Anuncijata in Marija Valerija z otroci, vojvodinja Hohenberg z otroci, razni principi in člani dvora in plemstva.

Ob 5 popoldan je bilo tretje slavnostno zborovanje v rotundi. Deževalo je neprestano in vreme je bilo že precej hladno, a vse to ni zadržalo vnetega občinstva, ki ga je bilo kot prejšnja dva dneva vedno natlačeno polno. Nastopili so štirje govorniki: Monsignor Stöger, pater Hoffmann, grof Resseguier in pater Krotz. Prvi je proslavljal v svojem govoru svetega Klementa Hofbauer-ja, drugi je pa govoril o sv. Evharistiji z ozirom na samostansko življenje. Grof Resseguier je povdarjal, kako je potreben mir med narodi in kako zadobé vsi pred Tabernakljem mir in pokoj. V delovanje duhovnika kot dušnega pastirja nas je povedel zadnji govornik s svojim vznešenim govorom. Kakor marsikaj potrebuje tudi duhovsko delo prenovitve, reforme na temelju Onega, ki je vir resnice in življenje.

Večerno slavnost je opravil pri Sv. Štefanu škof iz Brna, grof Huyn. Občinstvo se je kar trlo med njegovo v srce segajočo pridigo. — S tem je bil zaključen 3. dan kongresa — petek. O sobotnih in nedeljskih slovesnostih bomo poročali čitateljem prihodnjič.

Goriško mestno šolstvo in Slovenci.

Zadnjič smo se doteknili nekoliko šolanja naših dečkov sploh, opozorili smo še na nekatere nedostatke na stari c. kr. gimnaziji ter opomnili stariše na deželi in tudi v mestu, naj previdno odbirajo svoje sinove za srednje in višje šole. Ni še vsak dečko, ki ima par enojk, že za latinske šole, a dosti je skritih talentov, ki se ne javijo še na ljudski

Narodne predstave in pripovedke o duši in posmrtnem življenju.

(Konec.)

Na Triglavu da je prepolno duhov; za to da se branijo tje. Zaplantani so pod Romonom; posebno pa na Kani-nu, kjer po cele noči »vicajo pogubljen-ci«, kričijo, s pikoni in kladvi tolčejo, z verigami rožljajo; skale premetavajo in valijo itd. Pod rezijanskim mostom »se planta« razuzdana deklina. — Pod pokopališčem pri sv. Lov., da je bilo slišati šumenje po grmovju. V A. je zaprt pokopališče, češ: da so umrli od strahu — tudi orožniki — ko so videli rajne tam. — »Daj mi kaj« pravi rajni stari oče deklici. Bivši podjetnik Č. ho-di po novi cesti mamljajoč. Oni ki je izgubil ud pri smrtnem padcu, pravi, da mora iskati, kar mu manjka. Pustne šeme, ki so se ubile pod Preslavjem, še zdaj vidijo zagrnjene hoditi po senože-tih. Ker so imele lešnike v žepu, je v-zrastlo tam leskovje. — Ob 8 u. zvečer se vidijo na pokopališču sence in luči,

uvrščene v procesijo. Ob 2 po noči je srečal voznik iz St. procesijo ter se odkril. Kam le ti ljudje gredo? Ko so zavili na pokopališče, je pognal konja. — Čez dan so videli rajnega pri potoku: vsak las je imel svojo kapljo. R. Tone se ni rad bal, ko je pa raj. stric hotel v posteljo, je skočil čezenj in skozi vrata. Če kdo obljubi, da pride nazaj, mora priti. Vsled take obljube se je prikazal oče sinu, ta pa je šel prestrašen naprej kot bi ne videl nič. Tedaj ga oče prekolne: Po samih nožih in britvah sem prišel sem; zdaj me pa nočeš poslušati. (Prim. Vošnjak o prikaznih v Zvonu.) —

Rajni ne puste da bi zbijali šale z njimi; kdor je v tem prešeren, dobi po nosu. V Č. S. je moral fant zadnjiski iti nazaj, ko je nesel lopato iz krčme na pokopališče nazaj, in bil je več mesecev bolan.

Drug iz K. je hotel vzeti rajnemu obleko iz vražnega namena. Kar zakriči rajni: Mrtvi, branite me!...

Dalje ni čakal. Včasih vidijo ponoči cerkev razsvetljeno in polno ljudi. (Včasih bo to ogenj sv. Helma električni sij.) Oni v S. je videl skozi okno, da

je imel duhovnik liknast plašč. Rajni ne pusté, da bi se živi umešavali med nje. V Soči je prišla žena prezgodaj k cerkvi. Pa se jej približa rajna. Botra, zdaj ni vaša ura. Vrzite ruto od sebe in bežite. Ruto so dobili vso razcefrano. Ura duhov je od 11.—12., pa tudi o mraku in o poludne. — Uni da je prišel o pol-dne v pisarno. Če nimajo taki pravega telesa, pa imajo podobno iz zraka. Uni je udaril po taki prikazni, a zadel ni nič. Za to velijo Bolčani: šajn (navidezno telo) Kotarji pa »mračnik«.

Kdor hoče rešiti take, mora znati. Reče se: Kaj je rekel Kristus, ko je prišel k učencem? Mir vam bodi! — Zakaj ga pa ti nemaš? Zdaj pove. Če ne zna, naredi še slabše.

Toliko, da se spozna narodna duša, kot hočejo nekateri. Če se bo komu to smešno zdelo, naj omenim besede nekega znanega vojaškega zdravnika, ki je bil prepričan o daljnjočutenju iz lastne skušnje v vojaški bolnici: »Drugemu tega niti ne povem; ker vem, da se mi bo posmehoval.« In besede Šekspirja v Hamletu: Na nebu in na zemlji se godi več reči, nego sanjate vi v svoji — šolski modrosti!

ku seveda po laški: »**Tukaj ste prišli dve šklavi, ne govorite ž njima slovenski!**« Res, uradnik je ubogal policaja, in materi, Slovenki, ste morali tolči furlanščino, če ste hoteli kaj opraviti. Poleg tega ste morale dolgo čakati na uradnikovo milost, čeravno ste bili poprej ko drugi na vrsti. — Upajmo, da pride kedaj čas, ko na goriškem magistratu ne bodo tako delalo z našimi ljudstvom. Do takrat pa: Vsi na krov proti laški gospodujoči klikli na goriškem magistratu!

Slovensko »Alojzijevišče« v Gorici je imelo v minolem šolskem letu v zavođu 50 učencev. Dohodkov je imelo »Alojzijevišče« 32.858 K 31 vin., stroškov pa 34.385 K 40 vin.

Društvo za podporo izpuščenih kaznjencev in njihovih nedolžnih rodbin je daroval preč. g. Franc Tomšig, kurat v gradiščanski kaznilnici, v proslavo svojega 40-letnega maševanja in v spomin nepozabnega Patra Serafina, ki je bil skozi več let kurat sodnih zaporov v Gorici, ul. Sv. Antona, 40 K.

Nesreča. 12-letni Ernest Auga iz Vrtojbe je spremljal svojega očeta, ki je prevažal z volmi voz opek v Starogor. V ulici Iscur pa se je voz nagnil na eno stran in mali Ernest, ki se je nahajal med vozom in zidom, je pri tem obtičal vmes opek, ki so padale z voza. Težko ranjenemu je priskočil prvi na pomoč usmiljeni brat p. Walter, ki se je slučajno peljal mimo, ter ga je potem v vozu prepeljal v bolnišnico usmiljenih batov v Gorici.

3500 K je odnesel 15-letni učenec tvrdki Hedžet-Koritnik. Nalog je imel nesti omenjeno svoto v kredit pred nadškofijo. Ko se je vrnil je dal knjižico g. Hedžetu in izginil. Ko je g. Hedžet pregledal knjižico je zapazil, da so številke ponarejene, enako tud podpis. O mlademu tatiču ni do danes sledu.

Imenik porotnikov za prihodnje porotno zasedanje, ki se prične dne 30. t. m. Redni porotniki: Rubbia Josip, Vogrsko; Messenio Karol, Ronchi; Pahor Andrej, Prvačina; Vianello Virgilij, Zagraj; Gergolet Andrej, Doberdob; Hrast Simon, Livek; Caucig Franc Golobrd; Pippan Silvij in Deperis Alfons Gorica; Repič Leopold, Ajdovščina; Christan Ivan in Budinja Ivan, Gorica; Pinat Josip, Perteole; Kompara Anton, Lokavec; Jurman Peter, Cerkljano; Comelli Ivan, Oglej; Šiligoj Ferdinand in Schivitz Alojzij, Gorica; Mistruzzi grof Rihard, Ronki; Bianchi Anton, Ajdovščina; Formentini baron Beno, Števerjan; Finetti pl. Diego, Bruma; Pervanje Andrej, Gorica; Levpušček Josip, Lom; Miklavič Roman, Volče; Nemec Josip, Podgora; Castellan Emigij, Farra; Terpin Josip, Gorica; Franzoni vit. Emilij, Medeja; Dussin Ivan in Hribar Teodor, Gorica; Tomasin Hektor, Tapogliano; Colautti Dominik, Tržič; Tassin Josip, Grossi Dante in Marega Ivan, Gorica.

Namesni porotniki: Valentinčič Josip, Piculin Mihael, Bozzini Rok, Kuštrin Anton, Chiades Dominik, Sardagna Ivan, Volpis Karol, Devetak Karol, Cumar Josip Karol, vsi iz mesta Gorica.

Nesrečno je padel 56-letni hlapec Pavel Gabrijelčič v Kanalu, ko je hodil po stopnicah, ter se tako težko poškodoval, da so ga morali prepeljati v goriško bolnišnico usmiljenih bratov.

»Nameravani« napad na avtomobil nadvojvode Josipa Ferdinanda. V sredo se je konečno vršila pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem kazenska razprava proti 38-letnemu oženemu Antonu Ipavcu p. d. Colnarju iz Ročinja zaradi nameravanega napada na avto bil nadvojvode Josipa Ferdinanda ter radi nasilstva. Kakor je zna-

no, je dne 19. junija o priliki avtomobilske tekme Anton Ipavec sedel v Ročinju v neki obcestni krčmi, pijan, v družbi dveh drugih Ročinjcev. V svoji pijanosti je govoril, da ima bombo, katero bi bilo dobro vreči na oni avtomobil, v katerem se bode vozil nadvojvoda Josip Ferdinand. Ponujal je svojima tovarišema 50—100 K, ako bi ona dva hoteli izvršiti »atentat«. Pozneje pa se je dokazalo, da ni bila ona »bomba« nič drugega nego kos šrapnela, katerega je imel privezanega na slamoreznici kot utež. Orožniki, doznaveši to, kar je Ipavec uganjal v pijanosti, so ga aretirali. A Ipavec se je pri aretaciji vedel nasilno in je orožnike žalil z raznimi grdimi psovskami. Konec obravnave je bil ta, da je sodišče Ipavca glede prve obdolžitve oprostilo in ga je zaradi nasilstva obsodilo na 1-mesečni zapor s postom. Tako je torej končala tista »grozna afera« o »atentatu«, zaradi katere je moral vsled Ipavčevega obrekovanja kurat Kadenaro skoraj dva meseca sedeti v preiskovalnem zaporu. — Zastopnik državnega pravdnštva je prigljal pritožbo ničnosti. — Omenjeno naj bode tudi, da je bil Ipavec že večkrat kaznovan in da gre o njem glas, da ni normalen.

26.000 hl vina po 32 do 37 K je kupila dunajska tvrdka Boschan po Vipavskem. Vino se bode odposlalo, ko bode komaj stisnjeno in sicer v sodih tvrdke, ki jih bode tvrdka poslala z Dunaja.

Nova poštna nabiralnica posluje od 1. t. m. v Vrhu pri Grahovem ob Bači. Poštno zvezo ima dvakrat na teden potom poštnege sela z grahovsko pošto.

Tržaško nemštvo prav pridno napreduje in se ne more pritoževati, da nima šol v svojem domačem jeziku. Država izda za nemške šole v Trstu ogromne svote, med tem ko so njeni prispevki drugače za naše slovenske šole dosti bolj skromni. 1. oktobra se odpre v Trstu šestrazredni dekliški licej z nemškim učnim jezikom. Razum tega dobe Nemci tudi še letos dvorazredno trgovsko šolo za dekleta in poleg tega še enoletni trgovski kurs, ako bo dovolj obiskovalk. Vidi se, da v Trstu nemštvo prav pridno napreduje in bi razni gosp. boljše svoje moči vporabili v boju proti temu velikemu sovražniku, kot da svoj nos vedno vtikajo v goriške zadeve.

Koroški Nemci so od dne do dne bolj predrzni. Koliko sitnosti in nadležnosti je treba prestati na koroških kolodvorih v mešanih krajih, ako se zahteva listek v slovenskem jeziku, to je že znana stvar. Od navadnih šikan je prišlo že večkrat do aretacije. Sedaj je tudi deželna zveza gostilničarjev sklenila z ozirom na množično se slovenske vloge, da je le nemščina poslovni jezik. Za par Nemcev bi morala biti v vsakem kotu nemška šola, če pa se množi število vlog v slovenščini, ni treba sploh več nikogar, ki bi slovensko odgovarjal!

Mesarjem se godi slabo, bi se dalo sklepati iz njih akcij, ki so jih zapričeli zadnje dni. Na Dunaju so odposlali svoje zastopnike k ministru notranjih zadev in mu izročili spomenico, kjer so izrazili svoje želje in potrebe. Minister je opozoril mesarske zastopnike na dejstvo, da je cena živini že dalje časa vedno padala, cena mesu pa vedno raste. Zadnje tedne je prišlo iz Srbije in Rumunije dokajšnje število živine, a tudi to ni izdalo nič; cene mesu so ostale stare. Konečno je minister izjavil, da bo vlada vpoštevala v spomenici izražene želje in se bo ozirala na »upravičene« zahteve mesarjev.

Sneg. V Srednji vasi v Bohinju je v sredo snežilo kot pozimi. Tudi v Rate-

čah je padal sneg, kot bi bili sredi zime. Ljudje imajo na polju še oves, otavo in druge poljske pridelke. Na Notranjskem je tudi že snežilo, posebno pri Rakeku. Na Karavankah in kamniških planinah pa sneži že od torka sem. Temperatura se je za mnogo znižala.

Velike povodnji imajo tudi na Kranjskem. Posebno na Vrhniki je voda napravila mnogo škode

Trpinčenje moštva pri vojaških vajah. Iz Budimpešte se poroča o groznem trpinčenju vojaštva na Ogerskem pri vajah. Vojaki so morali po 12—15 ur na dan marširati. Pri enem pešpolku je v enem dnevu obolelo 85 vojakov, od katerih so jih prepeljali v bolnišnico 44. Nek stotnik je udaril s sabljo nekega rezervnika tako močno, da se je zgrudil na tla. Še o drugih poedinih slučajih nečloveškega ravnanja z vojniki se poroča.

Za poljske šolske namene je zapustil nedavno v Přemyslu umrli železniški zdravnik dr. Lzyzko 100.000 K.

Prvi avstrijski dreadnought Viribus Unitis je napravil v četrtek v Pulju svojo zadnjo poskušno vožnjo, ki se je povsem dobro obnesla. Vozil je v hitrosti 23 milj ter prekosil vse v Sredozemskem morju se nahajajoče ladije tega tipa. Vesti torej, da se gradba te ladije ni posrečila, so popolnoma neresnične.

Železniška proga Škofja Loka-Žiri-Idrija-Sv. Lucija. »Slovincu« poročajo: Dne 27. avgusta je imel sejo že poprej sestavljeni železn. odbor za imenovanje progo. Volilo se je predsedstvo, in sicer so izvoljeni: Predsednik gosp. Rafael Thaler, trgovec v Škofji Loki; podpredsednika gg.: J. Logar, župnik v Žirih in Ivan Štraus, župan v Idriji; predsednikov namestnik: g. Josip Hafner, trgovec v Škofji Loki. Izmed odbora se je izvolila deputacija k ministertvu. Zanimanje za to železniško progo je jako veliko. Udeležili so se seje tudi zastopniki c. kr. rudniškega ravnateljstva in c. kr. gozdnega nadzorništva v Idriji. Sklenilo se je, da naj predsedništvo pospeši, da se čimprej prične s trasiranjem projektovane proge.

Pouk v gospodinjstvu in v kuhanju namerava učna oblast uvesti po dekliških in po meščanskih šolah.

Prestolonaslednik v Lovrani. Nadvojvoda Fran Ferdinand pride baje začetkom zime v Lovrano, kjer ostane štiri tedne.

Denarni primanjkljaji za l. 1912 znašajo po avstrijskih deželah, kakor kažejo proračuni, sledeče svote: Češko 35.4 milijonov kron, Moravsko 21.6, Galicija 5.9, Štajersko 4.0, Šlezija 2.8, Bukovina 2.8, Kranjska 1.6, Koroška 1.1, **Goriško 0.8**, Istra 0.5. Na Češkem vendar ne gospodarijo ti preklicani »klerikalci« in vendar znaša deficit 35.4 milj. K. Napredna Češka in Moravska imati največ primanjkljaja.

Odvetniški koncipientje so na svojem kongresu dne 7. in 9. t. m. na Dunaju vsprejeli resolucijo, da zahtevajo svoje zastopnike v odvetniških zbornicah in njihovih odsekih.

Konkurzi in nov načrt kazenskega zakona. Justično ministerstvo naznanja nekatere predlagane spremembe v novem kazenskem zakonu. Med temi spremembami nahajamo sledeče pregreške glede konkurzov: **Oškodovanje upnikov — goljufivi konkurz:** Kdor s tem — da zamolči del svojega premoženja, ali pa ga shrani, ga proda ali poškoduje, da prijavi neobstoječo obveznost ali pa jo prizna, ali sploh svoje premoženje zmanjša — onemogoči ali pa prikraja izpolnitev zahtev svojih upnikov, bode kaznovan z zaporom od 3 mesecev do 3 let. Obdolženec, ki je že bil kaznovan zaradi konkurza in ki ravna iz nečedne

dobičkarije ali falzificira trgovske knjige, ki jih je dolžan voditi, jih odstrani ali uniči, se kaznuje z ječo od enega do 5 let ali z zaporom od 6 mes. do 5 let. Ista kazen se prizna, ako je stanje pasiv ogromno in isto aktiva za mnogo presega. Na zapor ali ječo od 1 do 10 let se bode kaznovalo takrat, ko zadene škoda večje število oseb. — **Okoriščanje enega upnika:** Kdor po nastopu nezmožnosti plačevanja, okorišča del upnikov na škodo drugih, bode kaznovan z zaporom 2 tednov do 2 let. Upnik ki sprejme zavarovanje ali izplačilo tirjatve ni kaznjiv. — **Oškodovanje tujih upnikov:** Kdor brez sporazuma z dolžnikom zamolči del svojega premoženja, ga odstrani, proda ali oškoduje ali pa stavi neopravičene zahteve na premoženje dolžnika, da bi se na ta način sam, dolžnika ali kojoj tretjo osebo okoristil in s tem upnike oškodoval, bode kaznovan z zaporom od 3 mesecev do 3 let. Ako kdo izvrši prejšnje dejanje v drugič in ravna iz nečedne dobičkarije, bode kaznovan z ječo od 1 do 5 let. Od 1 do 10 let ječe je takrat priznati, ko zadene težka škoda večje število oseb.

Društva za sežiganje mrličev so zaključila 10. t. m. na Dunaju svoj kongres. Da ni bil ta kongres kar tako slučajno sklican ravno na Dunaj, si z ozirom na velikansko evharistično slavnost lahko mislimo. Vsako društvo za sežiganje mrličev je protikatoliško, vse drugo je le pesek v oči. Neki Hanusch iz Stuttgarta v Nemčiji je predlagal, naj se da tiskati primerna brošura, ki naj bi šla v nebrojnem številu med svet. — Nekateri delegatje so bili proti temu predlogu, češ, da ni umestno, da bi društvo izdajalo kake agitacijske brošure. Oglasil se je pa k besedi znani avstrijski poslanec Zenker, ki je povdarjal, da je tak predlog ravno sedaj te dni velikanskega pomena. Proti »klerikalizmu« je treba nastopiti, pravi ta gospod, kolikor mogoče močno, ker klerikalizem je baje sovražnik napredka. — Tako je bil nazadnje po daljši debati omenjeni predlog sprejet in med ljudstvo bo zopet priromala »učenjaška« razprava o sežiganju mrličev, ki bo lovila kaline na svoje »znanstvene« limanice.

Droblinice.

Nemško vojaštvo na avstrijskih tleh. Začetkom meseca septembra je imelo nemško vojaštvo svoje vaje ob avstrijsko-šlezjski meji, tekom katerih je prestopilo tudi avstrijsko mejo. Avstrijske politične oblasti so dobile od osrednje vlade nalog, da ne delajo nikakih sitnosti nemškemu vojaštvu.

Nov prekop med Atlantskim in Tihim morjem. Iz Londona se poroča, da se namerava ustanoviti angleško-francoska družba, ki hoče zgraditi v republiki Nikaragua prekop, ki bi vezal oba Oceana in bil konkurenčno podjetje panamskemu prekopu.

Znani zavratni morilec Hofrichter se je hotel na vsak način zopet spraviti s svojo ženo. Ona je namreč vložila tožbo za ločitev zakona, kar pa njemu ni bilo po volji. Trikrat sta se sešla pred sodnikom, a vsi poskusi so bili zaman; žena je ostala trdna pri svojem sklepu, da noče več nič slišati o njem in ne nositi njegovega imena. Pri tretjem sestanku so se odigrale ginljive scene in Hofrichter je pri pogledu na ljudstvo zakril z rokami obraz. V ječi Hofrichter slika in riše svete podobe, katere se razprodajajo po Slavoniji in balkanskih deželah.

Ustavljena plovba na Labi. Ker je Laba zelo narastla, so plovne družbe na Labi ustavile vožnjo več ladij in odpostavili uslužbenec.

Delavec podedoval milijone. Iz Berlina poročajo, da je umrl v Ameriki

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO
edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist
obmejnim slovincem.

šoli. Srednja šola pa ni temeljni zavod našega znanja, ta je le nekako nadaljevanje tega, kar se je dečko naučil v nižji, takozvani ljudski šoli.

V Gorici je Slovencev po uradnem ljudskem štetju 10.790, Italjanov pa je po isti uradni statistiki 14.812. Z mirno vestjo prištevamo k tem Slovincem še nekaj stotin, kajti ukljub uradni reviziji ljudskega štetja je vendar še marsikak pomanjkljaj v tem oziru. Vsi ti Slovenci živijo v goriški občini in plačujejo tu svoje davke, ki kakor vemo v Gorici niso ravno majhni. Čitatelji se morda še spominjajo, kako smo pred časom zavrnili trditve in razloge nekaterih gospodov okoli »Corriere-ja«, ki so napisali par člankov in »pojašnjevali«, kaj je občina, kdo je občan itd. Nas Slovence, katerih je tukaj toliko čez deset tisoč, so označili kot »tujce«, »forestieri«, kateri plačujemo lahko davke itd., pri mestnem gospodarstvu pa nimamo ukladu temu nobene besede. Da bi se pa ne reklo, da smo prav čisto brez vsake pravice, piše članek v »Corrieru-ju«, da imajo taki »tujci« razne koristi od različnih mestnih naprav kot so n. pr.: »Ceste, trgi, vodnjaki, luč, javna higijena, policija itd. in šole...« Toliko dobrot za tujce, bi kdo rekel. Ceste in trge in po vrhu še — zrak! Mein Lieben, was willst du noch mehr!

Tedaj šole! Nas Slovence prav posebno zanima ta zadnja postojanka goriških mestnih dobrot, kajti ni ravno majhna skrb, kam naj pošljemo svojo deco v prve šole, da se nauči čitanja in pisanja in drugih znanosti v svojem materinem jeziku. Vsak tujec, ki je res tujec in naših razmer ne pozna, bi si mislil, da imamo mi goriški Slovenci dovolj ljudskih šol, ki nam jih oskrbuje mesto, kajti 10.000 ljudi ima tudi gotovo nekaj pravic in najprimitivnejše so vendar te, da se vzgoji ta mladina v materinem jeziku. Tak mož bi bil res pravi tujec v Jeruzalemu, če bi tako mislil.

Že kot »tujci« bi tedaj imeli pravico do svojih šol, to trdi celo »Corriere« sam, toliko bolj pa kot pravi meščani, ki smo tu že nebroj let in prav pridno plačujemo razne mestne dočlade. Italjanov je v Gorici, recimo prav na debelo 15 tisoč, nas več kot 10 tisoč — ergo nam gre po vseh računih in pravicah šolstvo v razmerju 3:2 to se pravi, če imajo oni tri učitelje, pritičeta nam dva, ali oni 15 in mi 10 itd. V tem razmerju bi se moral sukati tudi proračun za mestno šolstvo, ki je pa v resnici bistveno različen. Poglejmo nekoliko ta »Conto di previsione« goriškega mesta za leto 1912, kar se tiče šolstva, ker ravno septemberska doba kot začetek šolskega leta nekoliko sili v to premišljevanje. Kot točka IX. figurira v proračunu naslov: Istruzione. Naj navedemo le celotne svote brez števila učiteljev, pomnožnih moči, slug itd. Tudi otroških vrtec, ki jih je precejšnje število, za danes ne bomo vzeli v pretres; morda nekaj pozneje. Sedaj pa številk proračuna: 1.) meščanska in ljudska deška šola v kapucinski ulici 38.061 K. — 2.) ljudska deška šola pod kapelo 19.406 K. — 3.) enaka šola v ulici Vogel 10.270 K. — 4.) ljudska in meščanska šola za deklice v ulici sv. Ivana 31.182 K. — 5.) ljudska dekliška šola v ulici Codelli 15.676 K. 6.) kateheti stanejo za te šole 6.900 K. — 7.) ljudska šola na Ajševici 3.692 K in ljudska šola pod Turnom 11.081 K. Oba kateheta staneta 700 K. Skupne svote so tedaj: za pet laških šol kron 121.495, za dve slovenski 15.473 kron. Recimo da gre za laške šole okroglo 120.000 K, tedaj bi moralo mesto po razmerju prebivalstva dati za slovenske šole 80.000 K, da pa v resnici le 15 tisoč kron. To so številke, ki jasno kažejo, kako nas potiskajo gospodje pri magistratu nazaj in pravico poznajo le bolj na papirju kot pa v praksi. Potem pogledajmo šolska poslopja! Kakšna palača stoji v kapucinski ulici, kako komfortne in moderne so druge stavbe. Za naše otroke je pa dobra stara in neprimerna stavba pod Turnom. Posebno v slabem

stanju je pa šolsko poslopje na Ajševici, ki res potrebuje remedure in poprave. Prostori so temni in vlažni in ne odgovarjajo več modernim šolskim zahtevam.

Naših otrok v mestu je od dne do dne več. Tistih par razredov pri sv. Roku sploh ne zadostuje sedanjim potrebam goriških Slovencev. Deset tisoč ljudi naj bi se zadovoljilo s petimi šolskimi razredi. To so številke, ki se ne dajo spremeniti in tudi gospodje na magistratu, ki že dolgo igrajo nojevo politiko ne bodo več vtegnili dolgo zapirati ušes. Naše ljudstvo gre naprej, se množi od leta do leta in se ne bo dalo vedno le mlesti in otiskati za davke in doklade, ampak bo hotelo za ta svoj denar imeti tudi realne koristi, ne le prašnih cest in trgov, ne le vodovodov brez vode in praznih obljub na papirju. Goriški Slovenci so postali že enkrat resni meščani in njih skupna politika dela, stremi za izboljšanjem teh gorastasnih odnošajev.

Dopisi.

Iz Črniče. (Občinske volitve.) Minuli ponedeljek, torek in sredo so se vršile pri nas občinske volitve. Boj je bil hud zlasti v tretjem razredu. Agitacija taka, kakor še nikdar poprej. Zlasti liberalci so delali noč in dan in tuhtali, kie bi iztaknili še kakega volilca, ali pa ga naši stranki ukradli. Denarja so imeli kakor peska. Zgodil se je slučaj, da je ponujal nekdo, ki je prišel celo iz rihemberških Brji agitirat za liberalce, nekemu našemu volilcu 5 K, če bo volil liberalno listo. Poštenjak Dornberžan je to povedal orožniku, orožnik pa komisariju, ki je ukazal, da mora stvar naznaniti na pristojno mesto. O silni in nedopustni agitaciji priča tudi to, da je dal vladni komisar aretirati nekega finančnega stražnika tudi z Brji, ki je sedaj na dopustu radi bolezni, in ki je prišel agitirat v Črniče za liberalce. Zoperstavljal se je vladnemu komisariju in se umešaval v posle volilne komisije. — Orožnik ga je odvedel v zapor, kjer je sedel do konca volitev. Hlače so se mu tresle, ko je videl, da je zagrešil toliko, kar bi znalo škodovati njegovi službi.

Liberalno učiteljstvo je le na tišem agitiralo za zmago napredne liste.

Tudi znani Izidorček iz Prvačine je prišel pomagat agitirat. Ta človek je grozno domišljav, kajti rekel je: Če pridem jaz v Črniče, klerikalci gotovo padejo.

Glavna agitatorja pa sta bila stari in mladi Mrmolija. Minulo nedeljo sta sklicala celo shod v Selu, na katerem sta »govorila«. »Zadruga« v Selu, ki je v liberalnih rokah je potočila mnogo vina. Kdo plača »ceho«, je vprašanje.

Ne smemo pozabiti našega Martina Faganela, ki je krvavi pot potil za liberalno zmago. Revež je bil postavljen v splošen zasmeh, ker ljudje so kričali: »Z jesihom močite Martina, ker ga je prišlo slabo vsled liberalnega poraza«. — Tretji razred je volil dva dni. Liberalcem so pomagali taki, ki nimajo kaj izgubiti.

A ves liberalno-napredni trud je bil zaman kljub temu, da so imeli zmago v tretjem razredu takorekoč v žepu. Konečni izid je povedal: naši 256, nasprotniki 200 glasov. Veselje ja zavladalo v naših vrstah, ko se je doznal izid. Nasprotniki pa so se poskrili.

Drugi razred je volil v sredo zjutraj. Tudi v tem razredu so liberalci poskušali svojo srečo, a so bili tepeni kakor v tretjem razredu. Naša lista je dobila 48 glasov, njihova pa le 16. Poleg tega je napredna lista nosila le eno ime. Smešno!

Pri volitvi v prvem razredu pa so vrgli liberalci puško v koruzo in zbežali.

Vseh 24 starešin z namestniki vred je našega mišljenja. Zmaga je torej sijajna. Ljudstvo je govorilo in dalo s tem najlepšo zaupnico bivšemu starešinstvu in znanstvu.

Nasprotniki pa so se prepričali, da: Črniče so in ostanejo naše, tudi če liberalci počijo jeze. Živelci volilci!

Iz Dol. Vrtojbe. Jutri se nam obeta »cvetlični dan«, katerega priredi tuk. podružnica sv. »Cirila in Metoda«. Celi prireditvi stoji na čelu neki tuk. deželni uradnik. S to podružnico se hoče na umeten način podpreti tuk. trhllo liberalstvo. Če so nekateri res narodni, kakor se kažejo, naj najprej podprejo goriške slovenske šole, naj podprejo tiste štiri velike slovenske šolske hiše. — Sicer pa: Vsak človek ni rad hvaležen....

Politični pregled.

Skupne ministerske konference.

Danes se vršijo na Dunaju skupne ministerske konference. Posvetujejo se o prihodnjem delegacijskem zasedanju ter o novem načrtu vojnega ministra za nabavo novih topov za armado.

Trgovinski minister demisijoniral.

V četrtek je naznanil trgovinski minister dr. Roessler ministerskemu predsedniku, da poda zaradi bolezni svojo ostavko. Demisija bo od cesarja vsprejeta, ko najde Stürgkh naslednika za dr. Roessler-ja.

Naš zunanji minister

še to jesen potuje v Italijo po dokončanem zasedanju delegacij, kjer se v Rossoru pri Pisi predstavi kralju Viktorju Emanuelu in se sestane z laškim zunanjim minist. markijem di San Giuliano.

Bosanske železnice

postajajo vedno bolj pereče vprašanje naše notranje politike. Ne gre se morda samo za tistih par kilometrov proge, ki naj bi obveljala, ampak stara napetost med Avstrijo in Ogersko kaže tu svoje rožičke. Avstrija je v zadnjih letih nekoliko poskrbelala za Trst in zvezala južno Dalmacijo s Hercegovino. To pa ni bilo že od začetka prav gospodom v Budapešti, ker se jim je zdelo, da stvar ne gre po njih računih. Že kmalu po okupaciji Bosne so namreč Mažari napravili načrt, kako bi privezali Bosno nase. Njih namen je bil zvezati Budapešto direktno s Sarajevom in tako okupirane dežele odtegniti avstrijskemu vplivu in avstrijski trgovini. Še o pravem času je Avstrija opazila to namer, četudi so Mažari dosegli že dosti. Tudi skupni finančni minister Bilinski ni prav odločen pristaš avstrijskega načrta, ki bi vezal tesneje Sarajevo in Dunaj. Železniško vprašanje je bilo spravilo bosanski deželni zbor iz tira, a upati je, da se sedaj na jesen razmere ublažijo. Izvedenci so preštudirali obe progi Sarajevo - Tuzla in Sarajevo-Doboj. Od njih izjave bo odvisna nadaljna bosanska politika.

Novi srbski kabinet

je sestavljen sledeče: Nikola Pašić: predsedstvo in zunanje stvari, Paču: finance, Putnik: vojno ministerstvo, Protić: notranje zadeve, Polesević: pravosodje, Ljuba Jovanović: bogočastje in uk, Jovan Jovanović: stavbe, Kosta Stojanović: gospodarstvo.

Balkanski nered.

Vsi listi dan za dnem poročajo o predstojeci vojski na Balkanu. Kdo naj bi se vojskoval, o tem ne more biti človek po dotičnih poročilih na jasnem. Danes mobilizirajo časnikarji Črnogoro, Srbijo, Bolgarijo in Grško proti Turčiji, jutri pa le eno ali dve teh držav, tako da je težko dobiti pravo sliko o položaju. Edino dejstvo pa je, da vlada že več časa sem huda napetost med Turčijo in Bolgarijo. Gotovo je, da Bolgarija ne ravna po lastni inicijativi in tudi to, da ne bi bila osamljena v slučaju vojske. Vzrok za napoved vojske bi bil ta, ker Turki ne priznajo in tudi ne dajo Makedoncem onih pravic, ki bi jih morali po državnem ustroju imeti. Bolgari hočejo torej osvoboditi Makedonce. Toda diplomatska štrina je tako zamotana, da nikdo ne ve, ali se bodo snlohi snopadli ali ne.

Grška mobilizira.

»Giornale d'Italia« je dobil iz Atene brzojavko, v kateri se trdi, da je grška vlada mobilizirala vse rezerviste in rezervne častnike ter jih pozvala pod orožje. Grška čaka samo na čas in na znamenje iz Bulgarske, da se skupno ž njo vrže na Turčijo. V Atene prihajajo vsak dan večje pošiljatve vojnih potrebščin in municije.

Med Turčijo in Italijo

je bajé prišlo do sledečih mirovni pogojev: Lahli dobe obrežje v Tripolitani in Cirenajki. Turčija laške nadoblasti ne pripozna, pa se ne protivi, ako Lahli prodirajo nadalje v deželo. Vse turške čete se odstranijo. Lahli pripoznajo suvereniteto kalifovo v verskih zadevah in posodijo Turkom 300 milijonov lir, katerih ni treba vrniti. — Turki plačujejo le obresti. — To se pravi, da Lahli niso pridobili z vojsko nič, ampak le kupili tistih par kosov obrežja, ker tisto posojilo je v resnici le denarna odkupnina. Če se to vresniči, je Turek največji diplomat na svetu.

Francozi in Angleži

se vedno bolj očitno oprijemajo stare politike pokojnega kralja Eduarda VII., ki je skušal na vsak način Nemce in njih zaveznike Avstrijce popolnoma osamiti. Francosko brodovje skuša sedaj dobiti vedno več veljave v Sredozemskem morju, da bi tako paraliziralo avstrijsko in laško mornarico. Angleži pa imajo na Severnem morju z Nemci dovolj opravka. Diplomati pletejo sicer svoje vezi, a naravne politične smeri se za to ne brigajo. Anglež hoče biti gospodar na morju in v dosego tega namena stori vse, pa naj bo na videz še tako škodljivo.

Domače in razne vesti.

Sestanek zastopnikov hrvatske Stranke Prava in V. L. S. v Opatiji. — Dne 18. in 19. septembra se bo vršil v Opatiji sestanek vrhovne uprave Hrvatske stranke Prava z zastopniki Vseslovenske Ljudske Stranke v zadevi sporazumnega, skupnega dela hrvatsko-slovenskega naroda.

Dne 20. sept. se bo vršila potem seja vrhovne uprave Stranke Prava, katere se udeležé tudi Slovenci. Dne 21. pa se bo vršila skupščina državnih in deželnih poslancev Stranke Prava in Vseslovenske Ljudske Stranke.

Pomen evharističnega kongresa izraža markantno »Reichspost« sledeče. »Pogled na te lepi triumfalni vhod (kardinala legata) je prepolnil vso malodušnost in čustvo osamelosti, ki časih vernike v modernem svetu hrupne brezvernosti obhaja, se je izpremenilo v veselo gotovost: Velika in slavna je katoliška cerkev, velemoč duhov, postavljena na visoko skalo, ki je sovražniki nikoli ne bodo premagali. Kakšno vzvišujoče čustvo biti katolik!« — Tam odspodaj pa gomazi nočna črvad in sika, svobodomislec in socialni demokrat, pa ne doseže s svojim strupom Cerkev, ki je tudi danes tako mogočna, univerzalna in slavna kakor pred vekli!

Evharistični kongres. Včeraj je na Dunaju hudo deževalo. Ako bi se vsled dežja procesija ne vršila, se to naznani s tem, da se na Štefanovem stolpu razobesi bela zastava. — Včeraj zjutraj se je vršilo v Schwarzenbergovem parku skupno obhajilo 5600 otrok pod vodstvom učiteljev. Med obhajanci so bile tudi mlade nadvojvodinje v belih obláčilih in pajčolanih.

Za evharistični kongres je prišlo v sredo na Dunaj nad 50 posebnih vlakov.

Kako zmerjajo Slovence na goriškem magistratu. Minuli četrtek ste šli dve slovenski materi na goriški magistrat po neki listič, ki je potreben pri vpisu otrok v šolo. Ko prideti v vežo pozdravite seveda slovensko z: »Dobro dan!« Zagledal ju je mestni policaj, čigar stariši niso znali laški, marveč samo slovenski. Ta policaj reče uradni-

neki Gašper Breuer-Wirth, ki je zapustil 100 milijonov mark in čegar premoženje ob podedoval delavec Willy Wirth v Salzwedelu na Nemškem ter še dve drugi osebi. Umrl milijonar je stric omenjenega delavca ter je bil rojen v Burgu pri Magdeburgu. L. 1895. je pobegnil v Ameriko, da se je izognil vojašini. Do njegove smrti ni nihče zmed sorodnikov vedel, kje biva v novem mestu, kjer si je pridobil ogromno premoženje.

100letnica Napoleonovega poraza v Rusiji. V nedeljo so slavili v Rusiji 100letnico vojske pri Borodinu na mestu, kjer je bila Napoleonova vojska poginana v beg. Ob spomeniku so se zbrali oni regimenti, kojih pradedje so se udeležili vojske. Bili so tam zbrani tudi nekateri stari veterani, ki so se osebno borili v ti bitki. Najstarejši šteje 129 najmlajši 110 let. V Borodino je došel car in drugi udje carskega dvora. V procesiji, ki je šla mimo spomenika so nosili kip Mateje Božje, ki se je nahajal v vojski pri vojaštvu. Konečno se je pred spomenikom zapela zahvalna pesem.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani,
Kongresni trg št. 2.

s pravico javnosti vsled razpisa c. kr. ministerstva za bogocastje in uk z dne 20. avgusta 1911, št. 14.649

Sprejemno naznanilo.

V dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo sprejemali učenci

dne 16. septembra t. l.
od 10. do 12. ure dopoldne.

V pripravljani razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 13 let ter so dovršili najmanj štiri razrede ljudske šole.
V I. letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in ki niso prejeli posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejemajo v I. letnik le učenci, ki so vsaj zadostnim uspehom dovršili 4 razred kake srednje ali meščanske šole.

Pri sprejemu imajo prednost sinovi trgovcev in obrtnikov.

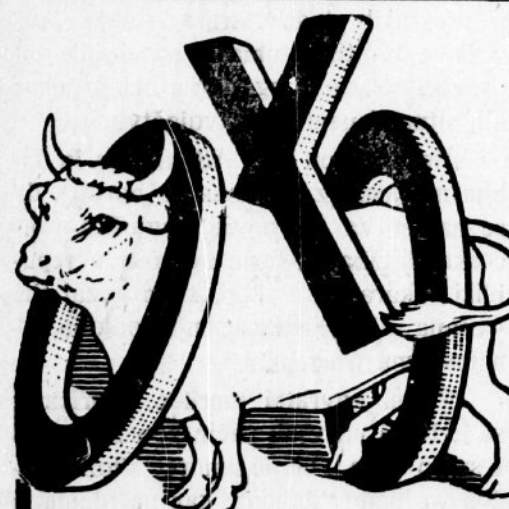
Odhodno izpričevalo šole upravičuje do dveletne aktivne vojaške službe in nadomešča triletno učno dobo v trgovini.

K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prinesejo **krstni list**, **zadnje šolsko spričevalo** in K 15.—vpisnine in prispevka k ničlom.

Ostalo pojasnila daje — tudi pismenim potom —
ravnateljstvo.

V Ljubljani, 2. septembra 1912.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI »ŠOLSKEGA DOMA«!

kocke za govejo juho

družbe Liebig

so kocke za izboljšanje kakovosti.

Njih fini, ne vsiljivi okus, ki izvira od uporabe najboljšega MESNEGA IZVLEČKA, jih odlikuje pred vsemi drugimi izdelki.

Cena **5** v komad.

Nanut & Bregant

aut. stavbena tvrdka v Gorici
ulica Adelaide Ristori št. 5.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela kakor tudi za izdelovanje vsakovrstnih načrtov, proračunov ter kolavdacij po najnižjih cenah.

Sovražite

lastni žep, ako kupujete izdelan

RUM

liker Altvater, Allaš, Kimel itd.
Z mojimi izvrstnimi

ESENCAMI

lahko napravite najfinejše likerje brez truda za polovico denarja.

1 steklenica, zadostno za 5 litrov
I. a rum, 3 litre najb. Altvater, 3 litre najb. Alašimmel z navodilom le 1:20 K; vse tri steklenice le 3 K. — Poedine steklenice se pošiljajo le proti predpošiljati zneska tudi v znamkah. Tri in več steklenic tudi proti povzetju. —

Hitschmann, izdelava esenc
Humpoletz št. 174, Češko.

Na tisoč priznanj.

SS SS SS SS

Odvetnik

dr. Ivan Rimovec

je otvoril pisarno

Trst, ulica Caserma št. 15.

SS SS SS SS

Stojte,

ljuba gospa,

to vendar ni „pravi“, katerega ste tukaj dobili; Vi bi bili morali paziti na tvorniško znamko.

Kavin mlinček je najzanesljivejši znak „pravega“ Frankovega: pridatka za kavo“, znano izborne kakovosti.

Tovarna v Zagrebu.

im 114

Napredek, novost.

Fotograf **A. Jerklč**, uvedel je v svojem ateljeju [poleg dnevne, tudi] **električno razsvetljava**, pri koji lahko slika ob vsakem času in vremenu.

vsake vrste različnih kakovosti natančno po zdravniških predpisih, **dalnogled** in druge optične stvari, **mere** za mleko, vino, žganje.

Vse po zmernih cenah priporoča

JAKOB ŠULIGOJ,

urar c. kr. državnih železnic

v Gosposki ulici št. 25 v Gorici.

Dijaki vdobe jako dobro stanovanje in hrano pri družini v bližini šol. Govori se slovensko in nemško. Naslov pri upravnistvu.

Enega ali dva majhna dijaka prejme dobra slov. uradniška družina na hrano in stanovanje. Soba je velika, suha in zračna, izborna domača hrana, strogo nadzorovanje. Cena mala. Naslov pove naše upravništvo.

Od 1. 1878 Povsod izkušena, sloveča in priljubljena sredstva. Pri večjih naročilih velik popust.

Lekarnarja A. THIERRY-jev BALZAM.

Edino pristen z zeleno nuno kot varstveno znamko.

Postavno zajamčeno.

Vsaka potvoritev, ponarejanje in vsak prekup drugega balzama s prevarljivimi znamkami se kazensko-sodnijsko zasleduje in strogo kaznuje. — Ta balzam je dobrega učinka pri vseh boleznih na dihalu, pri kašlju, pljuvanju, hripavosti, katarju v žrelu, bolečinah v prsih, boleznih na pljučah, posebno pri influenci, zelolednih boleznih, vnetju jeter in vranice, slabi prebavi, telesnem zaporu, zobobolu in ustnih boleznih, trganju udov, opeklinah, pri izpuščajih itd. itd. 12½ ali 6½ ali 1 vel. posebna steklenica K 5-60.

Lekarnarja THIERRY - jevo edino pristno **MAZILLO IZ VRTNIC**

je zanesljivo zdravilo za rane, ščirjevce (ture), poškodbe, vnetja, abscese, odstrani vse nečiste v telo vrinile se reči in stori, da so bolesterne operacije nepotrebne. Zdravi tudi pri zastarelih ranah itd. 2 škalji staneta K 3-60.

Kupi se: Lekarna pri Angelju varuhu, Adolff Thierry v Pregradu pri Rogatecu.

Dobi se skoro v vseh lekarnah. Na debelo pa v medicinskih mirodilnicah.

Naše najmodernejšje urejeno specialno tovarniško podjetje zavzemlje

skozi 40 let prvo mesto

med tovarnami stiskalnic in uživa v strokovnih krogih **najboljše priznanje.**

Zahtevajte posebni cenik št. 452^a za vinske in sadne stiskalnice, za popolne moštne naprave, za hidravlične stiskalnice, za sadne in grozdne mline, za čistilce grozdja, za stroje za rebkanje, za navorne sesalke itd.

Več kot 700 svetinj in prvih daril itd.

Ph. Mayfarth & C.o.

Špecialna tovarna strojev za trtne in sadne vinske pridelke

1500 delavcev.

Dunaj, II., Taborstrasse 71.

Iščejo se zastopniki.

Velika izbira čevljev

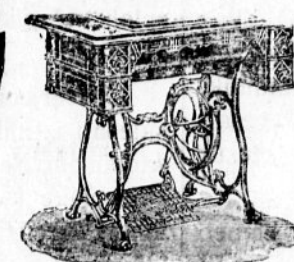
za moške, ženske in otroke

J. Drufovka-Gorica

Gosposka ul. 3, nasproti Monta.

Kupujte samo dvokolesa „ALTENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in najboljši bod si za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original „Victoria“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

V GORICI

Delniška glavnica K 8.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

izdajatelj in odgovorni urednik dr. Anton Davc.